

Nr 224.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa anslag till universiteten och den medicinska undervisningen m. m., i vad propositionen avser anslag under statens allmänna fastighetsfond.

(2:a avd.)

1:o) **Om- och nybyggnadsarbeten för öronkliniken och kirurgiska kliniken vid akademiska sjukhuset i Uppsala.** I propositionen nr 272 har Kungl. Maj:t (avdelning XIII, punkt 33, s. 469—473 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 2 maj 1947) föreslagit riksdagen att till ifrågakvarande ändamål för budgetåret 1947/48 anvisa ett investeringsanslag av 427 000 kronor.

1945 års riksdag anvisade för ombyggnad av kirurgiska kliniken och nybyggnad för öronkliniken vid akademiska sjukhuset i Uppsala för budgetåret 1945/46 ett investeringsanslag av 1 182 500 kronor, utgörande hälften av den i september 1944 till 2 365 000 kronor beräknade totala byggnadskostnaden. Den andra hälften av kostnaderna förutsattes skola bestridas av Uppsala läns landsting. Av det av riksdagen anvisade anslaget avsågos 234 500 kronor för nyssnämnda ombyggnad och 948 000 kronor för nybyggnaden. Genom beslut den 15 juni 1945 bemyndigade Kungl. Maj:t större akademiska konsistoriet i Uppsala att disponera förenämnda anslag för därmed avsett ändamål.

I skrivelse den 21 mars 1947 har *universitetskanslern* i anledning av framställning i ämnet från *större akademiska konsistoriet i Uppsala* hemställt om anvisande av ett tilläggsanslag av 427 000 kronor till uppförandet av nybyggnaden för öronkliniken.

I detta sammanhang har vidare anmälts en av *medicinska fakulteten vid universitetet i Uppsala* i skrivelse den 9 april 1945 gjord framställning om upplåtelse av mark för akademiska sjukhusets fortsatta utbyggande, vilken tillstyrkts av *det större akademiska konsistoriet i Uppsala* och *universitetskanslern*.

Departementschefen har anfört i huvudsak följande.

Det byggnadsföretag, innefattande ombyggnad av kirurgiska kliniken och nybyggnad för öronkliniken vid akademiska sjukhuset i Uppsala, var till 1945 års riksdag för budgetåret 1945/46 anvisat ett investeringsanslag av 1 182 500 kronor, har icke igångsatts i avvaktan på upprättandet av

ny generalplan för sjukhusets framtida utbyggnad. Den nu upprättade nya generalplanen, vilken godkänts av universitetsmyndigheterna och mot vilken byggnadsstyrelsen förklarar sig i huvudsak icke ha något att erinra, förutsätter en utvidgning av sjukhusets område genom ianspråktagande av ett område av stadsågan nr 690 av kronoparken Åsen. Detta område synes i huvudsak sammanfalla med det område, som enligt medicinska fakultetens vid universitetet i Uppsala i april 1945 gjorda framställning skulle upplåtas till universitetet för sjukhusets utbyggnad. Då en utvidgning av sjukhusets område — vilket man räknat med, då beslut år 1945 fattades om anslag till uppförande av ny öronklinik vid sjukhuset — är erforderlig för sjukhusets fortsatta utbyggnad, förordar jag, att erforderligt område upplåtes för ändamålet. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att framdeles, efter av vederbörande universitetsmyndigheter i samråd med byggnadsstyrelsen och domänstyrelsen avgivet förslag, meddela beslut i ämnet.

I anslutning till den nya generalplanen, enligt vilken öronkliniken skulle erhålla ändrat läge i förhållande till vad tidigare avsetts, ha nya ritningar rörande nybyggnaden för öronkliniken uppgjorts. Dessa överensstämmer i allt väsentligt med de förut uppgjorda ritningarna. Enligt de verkställda förnyade kostnadsberäkningarna skulle kostnaden för ifrågavarande nybyggnad numera uppgå till 2 750 000 kronor mot 1 896 000 kronor enligt det för 1945 års riksdag framlagda förslaget, vilket innebär en kostnadsökning med 854 000 kronor. Denna betingas i första hand av de prisstegringar, som inträtt på byggnadsmarknaden sedan de tidigare, till grund för förslaget till 1945 års riksdag liggande kostnadsberäkningarna upprättades i september 1944. Vidare medför öronklinikens ändrade förläggning vissa merkostnader på grund av behov av längre kulvert, ökad planering och ny transformatorstation. Jag anser mig kunna godtaga de nya kostnadsberäkningarna och har icke funnit anledning till erinran mot de uppgjorda ritningarna. Av den beräknade merkostnaden, 854 000 kronor, bör i överensstämmelse med vad som är brukligt vid uppförande av byggnader för akademiska sjukhuset den ena hälften bestridas av Uppsala läns landsting och den andra hälften av statsmedel. Det nu erforderliga statsanslaget uppgår alltså till 427 000 kronor, vilket belopp torde böra anvisas för nästa budgetår. Jag förutsätter härvid, att det av 1945 års riksdag anvisade anslaget alltjämt skall kunna disponeras för förevarande byggnadsföretag. Det förordade anslaget bör utgå under förutsättning, att landstinget anslår ett lika stort belopp.

Utskottet.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot vad departementschefen i förevarande sammanhang anfört och föreslagit, hemställer,

att riksdagen må till *Om- och nybyggnadsarbeten för öronkliniken och kirurgiska kliniken vid akademiska sjukhuset i Uppsala* för budgetåret 1947/48 anvisa ett investeringsanslag av 427 000 kronor.

2:o) **Nybyggnad för fysiologiska institutionen vid universitetet i Lund.** Kungl. Maj:t har (punkt 35, s. 476—478) föreslagit riksdagen att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1947/48 anvisa ett investerings-

anslag av 350 000 kronor. Till detta ändamål har riksdagen för budgetåren 1945/47 anvisat investeringsanslag om tillhoppa 850 000 kronor. Genom beslut den 12 januari 1946 har Kungl. Maj:t uppdragit åt byggnadsstyrelsen att i huvudsaklig överensstämmelse med vad chefen för eklestastikdepartementet i nämnda proposition anfört ombesörja utförandet av ifrågavarande nybyggnad. Sedermera har Kungl. Maj:t genom beslut den 29 juni 1946 medgivit, att i nybyggnaden finge, i enlighet med vad i propositionen 1946: 273 s. 217 f. förordats, inrymmas en för flygmedicinsk forskning erforderlig undertryckskammaranläggning.

I skrivelse den 18 september 1946 har *medicinska fakulteten vid universitetet i Lund*, under åberopande att fysiologiska institutionens byggnadsfråga genom olika omständigheter kommit i ett något förändrat läge, hemställt, att Kungl. Maj:t måtte uppdraga åt byggnadsstyrelsen att i samråd med institutionens föreståndare, professorn G. Kahlson, utföra en kompletterande överarbetning av ritningarna till nybyggnaden samt inkomma med de anslagsäskanden, vartill överarbetningen kunde föranleda.

Över framställningen, som tillstyrkts av *universitetskanslern*, har byggnadsstyrelsen den 24 oktober 1946 avgivit utlåtande. Styrelsen har därvid överlämnat ett omarbetat byggnadsförslag samt hemställt, att ytterligare 350 000 kronor måtte utverkas till uppförande av nybyggnad för fysiologiska institutionen i Lund i huvudsaklig överensstämmelse med det omarbetade förslaget.

Departementschefen har anfört följande.

Av flera skäl torde en omprövning av byggnadsprogrammet för den fysiologiska institutionen vid universitetet i Lund vara motiverad. Bland annat erfordras, med hänsyn till att de studerande vid det nya tandläkarinstitutet i Malmö skola erhålla preklinisk undervisning vid institutionen, numera större laboratorietrymmen än som tidigare ansetts behövliga. Vidare bör behovet av lokaler för flygmedicinsk forskning tillgodoses. Likaså torde ett bifall till mitt i det föregående framlagda förslag om inrättande av ytterligare en professur i fysiologi vid universitetet i Lund medföra visst behov av ökade utrymmen.

Byggnadsstyrelsen har med beaktande av bland annat nu nämnda synpunkter verkställt en överarbetning av ritningarna till den nya institutionsbyggnaden och framlagt förslag till vissa ändringar i desamma. I detta förslag har företagits en viss utökning av undervisningslokalerna samt av utrymmena för en del speciallaboratorier. Vidare har föreläsningssalens platsantal utökats från 100 till 150, varjämte den tidigare lokaldispositionen jämkats.

Mot byggnadsstyrelsens ändringsförslag har jag icke funnit anledning till erinran. Kostnaderna för byggnadens uppförande i enlighet med detta förslag ha beräknats till 1 200 000 kronor. I jämförelse med tidigare beräknade kostnader, 850 000 kronor, innebär detta en ökning med 350 000 kronor, varav dock 70 000 kronor hänföra sig till prisstegringar, som inträtt sedan det ursprungliga förslaget upprättande.

Tidigare har till ifrågavarande byggnadsföretag anvisats investeringsanslag om tillhopa 850 000 kronor. Jag förordar, att för nästa budgetår anvisas det återstående erforderliga beloppet, 350 000 kronor.

Utskottet.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag och hemställer förty,

att riksdagen må till *Nybyggnad för fysiologiska institutionen vid universitetet i Lund* för budgetåret 1947/48 anvisa ett investeringsanslag av 350 000 kronor.

3:o) **Uppförande av djurhus vid fysiologiska institutionen vid universitetet i Lund.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 36, s. 478 och 479) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Uppförande av djurhus vid fysiologiska institutionen vid universitetet i Lund* för budgetåret 1947/48 anvisa ett investeringsanslag av 34 000 kronor.

4:o) **Nybyggnad för karolinska mediko-kirurgiska institutet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 37, s. 479—481) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Nybyggnad för karolinska mediko-kirurgiska institutet* för budgetåret 1947/48 anvisa ett investeringsanslag av 1 705 000 kronor.

Stockholm den 19 juni 1947.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Närvarande: se under utlåtandet nr 223, dock att i stället för fröken Andersson deltagit herr Andrén och i stället för herr Malmborg i Skövde deltagit herr Persson i Svensköp.
